

LETNI NAČRT NAKUPA
KNJIŽNIČNEGA GRADIVA V
GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA
V LETU 2014

Nova Gorica,
december 2013

Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva v Goriški knjižnici Franceta Bevka v letu 2014

1. Območje

Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (v nadaljevanju Goriška knjižnica) je osrednja območna knjižnica, ki deluje na področju šestih občin. Ustanoviteljice Goriške knjižnice so poleg Mestne občine Nova Gorica še občine Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko in Šempeter-Vrtojba. Kot osrednja območna knjižnica izvaja posebne naloge za širše območje Goriške oz. Severne Primorske, t. j. področje osrednjih knjižnic v Ajdovščini, Idriji in Tolminu.

Goriška knjižnica širi svojo dejavnost na območju s sedmimi krajevnimi knjižnicami v Biljah, Braniku, Desklah, Kanalu, Prvačini, Renčah in Solkanu. Potujoča knjižnica obiskuje 87 postajališč v 53 krajih. Z obiski bibliobusa in sodelovanjem z zamejskimi knjižnicami sodelujemo tudi s Slovenci, ki živijo v Italiji v Goriški in Videmski pokrajini.

Knjižnično dejavnost izvajamo za 58.700 prebivalcev območja, kot osrednja območna knjižnica pa pokrivamo področje s 119.019 prebivalci¹.

2. Poslanstvo

Zaposleni v Goriški knjižnici z vsemi enotami sooblikujemo pozitivno kulturno, izobraževalno in socialno okolje v lokalni skupnosti. S svojo knjižno zbirko širimo znanje, informacije, izobrazbo, kulturo, spodbujamo raziskovanje, razvijamo bralno kulturo, funkcionalno pismenost, spodbujamo vseživljenjsko učenje, omogočamo enake možnosti za dostop do gradiva kategorijam prebivalstva.

Kot osrednja območna knjižnica širimo svoj vpliv na celotnem območju Goriške oz. Severne Primorske in v Furlanijo-Julijsko krajino, kjer živijo Slovenci v Italiji.

Oblikujemo kvalitetno knjižnično zbirko, ki jo neprestano dopolnjujemo z novostmi na tržišču in hkrati urejamo, ohranjamo aktualnost ter vzdržujemo s kontinuiranim odpisom gradiva. Odzivamo se na potrebe okolja in uvajamo novosti v zbirki (novi mediji, spletni portali, pestrost ponudbe). Ažurno sledimo novostim in ponudbi na področju novih tehnologij in jih vključujemo v našo ponudbo.

Posebno pozornost posvečamo oblikovanju domoznanske zbirke, ki zrcali življenjski utrip na širšem območju knjižnice. Z zbiranjem, hranjenjem in obdelovanjem posebnih zbirk (raritete, rokopisna zbirka, inkunabule, Bevkova zapuščina, bibliofilske izdaje, razglednice, miniaturre,

¹ Statistični urad Republike Slovenije (statistični podatki na dan 1. 7. 2013)

drobni tiski, plakati ...) prispevamo k ohranjanju kulturne dediščine. Starejše, pomembnejše in vrednejše gradivo, ki smo ga digitalizirali, omogoča, da so tudi dragocenosti dostopne preko svetovnega spleta. S tem upoštevamo željo oz. pravico uporabnikov po najširši in enaki dostopnosti gradiva ter informacij, ohranjamo živost kulture ter krepimo kulturno identiteto. To nam omogoča sodelovanje v digitaliziranih zbirkah dLib.si in Kamra, ki omogočajo lažji dostop do starejšega in redkejšega gradiva.

Sodobno urejen prostor knjižnice nudi uporabnikom številne možnosti kvalitetnega preživljanja prostega časa in je prijeten prostor za druženje. Uporabnikom je na voljo pester izbor dejavnosti in prireditev (literarni večeri, razstave, projekti za spodbujanje bralne kulture, predavanja, izobraževanja uporabnikov in zaposlenih, pravljичne urice, delavnice ...)

V Goriški knjižnici lokalno sodelujemo s kulturnimi, izobraževalnimi in socialnimi ustanovami. V širšem okolju se povezujemo predvsem z različnimi knjižnicami, koordiniramo izobraževanja, nudimo strokovno pomoč in s konkretnimi pogovori svetujemo pri izboljševanju njihovega delovanja. Pripravljamo tudi razne tematske brošure in knjige v zbirki Publikacije Goriške knjižnice.

3. Dejavnost, akcije, projekti

V sodobnem času, ko nas obkrožajo najrazličnejši viri informiranja in različne ponudbe koriščenja prostega časa, je izredno pomembno, da ostane knjižnica v stiku z uporabniki in gre v korak s časom. S sprotnim in rednim obveščanjem o naših dejavnostih nudimo uporabnikom informacije o dogajanju v knjižnici. Prednost knjižnice je že v tem, da je na tem področju stalnica, ki pa se prilagaja okolju in njegovim potrebam. Za uporabnike pripravljamo različne dejavnosti in tako skušamo vplivati na dvig bralne in siceršnje kulture.

Akcije po starostnih stopnjah:

- Predšolski otroci: ure pravljic v centralni enoti in na bibliobusu, v krajevnih knjižnicah, predstavitve slikanic lokalnih avtorjev, priložnostne delavnice, organizirani obiski knjižnice in bibliobusa
- Osnovnošolci: Rastem s knjigo za sedmošolce, Poletna vrečka presenečenja, Knjižnica pod krošnjami, Moja najljubša knjiga, Mega kviz, predstavitve knjig s srečanji z avtorji, priložnostne predvsem praznične delavnice, organizirani obiski knjižnice z različnimi dejavnostmi
- Srednješolci: Rastem s knjigo za srednješolce, Poletna vrečka presenečenja, predstavitve knjig s srečanji z avtorji, organizirani obiski knjižnice z različnimi dejavnostmi
- Odrasli: Primorci beremo, Goriški dnevi knjige, Poletna vrečka presenečenja, pogovori o prebranih knjigah - čajanke, projekt dobreknjige.si, računalniški tečaji, tečaji hitrega branja, jezikovni tečaji, literarni in glasbeni večeri, razstave, organizirani obiski knjižnice z različnimi dejavnostmi.

Bibliobus obiskuje šole in vrtce in prav za slednje organiziramo tudi ure pravljic na bibliobusu. Med številnimi šolami, ki jih bibliobus obišče, sta tudi dve slovenski osnovni šoli v Italiji v krajih Špeter Slovenov in Doberdob. Tu so naši obiskovalci tudi italijanski šolarji, ki z obiskom bibliobusa in njegove knjižne zbirke stopijo v svet slovenske kulture, slovenske pisane besede in

medkulturnega spoznavanja ter sodelovanja. Prav z našo potujočo knjižnico dosežemo veliko število prebivalstva na Severnem Primorskem, omogočamo široko in enakomerno dostopnost našega knjižničnega gradiva. S tem, ko obiskujemo tudi Slovence v Italiji, smo tudi ambasadorji slovenske kulture v Goriški in Videmski pokrajini.

V sodelovanju z različnimi zavodi nudimo pomoč uporabnikom s posebnimi potrebami pri njihovem vključevanju v okolje, omogočamo jim različne dejavnosti v knjižnici. Invalidom in starejšim omogočamo storitev knjiga na dom. Odpisane knjige posredujemo Splošno bolnišnico Šempeter. Zaznali smo tudi potrebe albanskih otrok, ki se priseljujejo v naše okolje. V tej smeri sodelujemo z Veleposlaništvom Republike Kosovo v Ljubljani.

4. Letni načrt

~ Informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe okolja

Pri načrtovanju nakupa knjižničnega gradiva v letu 2014 bomo upoštevali splošne in specifične potrebe okolja, ki jih oblikujejo naši uporabniki. V letu 2012 smo imeli 16.504 vpisane člane, kar predstavlja dobrih 28 % prebivalcev območja. Imamo številne vrtce, osnovne šole, dva srednješolska centra in mlado univerzo, ki se vsako leto širi na različna področja. Poleg tega obiskujejo našo knjižnico tudi različne skupine učencev, dijakov in študentov, ki obiskujejo šole v Gorici v Italiji in njeni okolici. Ker je naše mesto srednješolsko središče Severne Primorske, se srednješolci z našo knjižnico seznanijo že v prvem letniku. V stik stopimo zlasti v okviru projekta Rastem s knjigo. Seznanimo jih z ureditvijo knjižnice, knjižne zbirke in našo ponudbo, ki jo skušamo čim bolj promovirati ter približati našo dejavnost informacijskega središča (strokovna literatura, učbeniki, podatkovne zbirke, učenje, svetovni splet, uporaba računalnikov).

Študentom poleg ustreznega izbora gradiva in e-virov nudimo tudi prostor ter naše storitve (študijski kotički, dvorana za predavanja, uporaba računalnikov z dostopom do svetovnega spleta, možnost kopiranja, preslikavanja, fotografiranja, medknjižnične izposoje ...) Letos je študentom še posebej prav prišla uvedba Printboxa.

Knjižnica opaža prebujanje vse bolj prisotne mlade umetniško - ustvarjalne populacije. Razni projekti, ki oživljajo ta segment družbe so prebudili kulturno dogajanje v mestu, kar odmeva tudi v delovanju naše knjižnice. Sodelovali smo pri vseslovenskem projektu Knjižnica pod krošnjami, ki je bil letos organiziran kar dvakrat.

Sledi generacija zaposlenih in vedno večja skupina nezaposlenih uporabnikov knjižnice, ki precej časa preživijo v naši knjižnici. Močno je zastopana generacija mlajših upokojujencev z željo po vseživljenjskem učenju in izobraževanju. Univerza za tretje življenjsko obdobje aktivno spodbuja radovednost ter vedoželjnost, ki sta dodatna motiva za pogost obisk in uporabo naše knjižne zbirke. Zavedamo se in upoštevali bomo tudi potrebe kulturnih in raziskovalnih središč ter ustanov. Kot splošna knjižnica bomo skrbeli za kontinuirano pridobivanje aktualnega strokovnega in leposlovnega gradiva, ki je namenjeno najširšemu krogu uporabnikov. Nabavili bomo knjige, ki jih bo subvencionirala Javna agencija za knjigo. Pozorni bomo na posredovanje informacij na novejših medijih in v sodobnejši obliki (e-knjige, e-periodika, podatkovne zbirke z oddaljenim dostopom, blu ray-i ...)

V Novi Gorici srečujemo tudi veliko tujcev, ki prihajajo kot turisti, študentje, predavatelji ali delavci. Tudi sicer je v knjižnici vedno več obiskovalcev iz sosednje Gorice in okoliških krajev v Italiji. To pa niso samo Slovenci, ampak tudi Italijani, ki želijo spoznavati in se naučiti slovenskega jezika. Knjižnica postaja prostor, kjer je mogoče dobiti raznovrstne informacije, dostopati do svetovnega spleta, raznih podatkovnih baz, knjižnega in neknjižnega, strokovnega ter leposlovnega gradiva.

~ Razvijanje branja, bralne kulture in informacijske pismenosti

Posebno pozornost bomo posvečali razvijanju bralne kulture in informacijske pismenosti. S predstavitvami knjig bomo ohranjali žive stike z uporabniki. Informirali jih bomo o dogajanjih v knjižnici, usposabljali za samostojno iskanje gradiva in uporabo računalnikov, zanje organizirali literarne, glasbene in poučne dogodke, sprejemali organizirane skupine, pripravljali in se vključevali v različne akcije in projekte (Primorci beremo - čajanke, dobraknjiga.si, Goriški dnevi knjige, Bevkovi dnevi, Ta veseli dan kulture ...).

Za otroke bomo pripravili že utečene dejavnosti (ure pravljic, ustvarjalne delavnice, vodene ogleda in predstavitve knjižnice ter knjižničnega gradiva, akcijo Poletna vrečka presenečenja, projekte Rastem s knjigo, Moja najljubša knjiga ...).

Skozi stalno ponudbo in različne dejavnosti želimo uporabnikom predstaviti pestrost naše ponudbe. Še naprej bomo predstavljali naše gradivo na literarnih in znanstvenih srečanjih, številnih razstavah, z individualno pomočjo pri iskanju gradiva, preko domače spletne strani in z informiranjem v medijih. Pomembne osebnosti z našega področja bomo vnašali v spletni portal Primorci.si. S projekti Poletna vrečka presenečenja, Primorci beremo, Goriški dnevi knjige pa bomo dali poseben poudarek dvigovanju bralne kulture s ponudbo kvalitetnega, raznovrstnega leposlovja. Možnost za posredovanje informacij o kvalitetnih knjigah bo omogočal spletni portal dobreknjige.si. S projektom Primorci beremo želimo uporabnikom približati domače slovensko leposlovje. Glede na to, da zanimanje za projekt vsako leto narašča in se tako prebira vedno več slovenskih avtorjev, menimo, da smo na pravi poti.

~ Značilne potrebe okolja

Cilj vsake knjižnice je izgradnja kvalitetne in usklajene knjižnične zbirke. Tem ciljem sledi tudi nabavna politika v Goriški knjižnici, ki bo potekala v skladu s priporočili osnutka *Nacionalnega programa za kulturo 2012-2015* in s *Standardi in priporočili za splošne knjižnice* (2005) ter poslanstvom naše knjižnice. V skladu s tem bomo pri nabavi gradiva upoštevali značilne potrebe okolja. Poleg številnih izobraževalnih, kulturnih, znanstvenih ustanov ter delovnih organizacij bomo upoštevali tudi potrebe drugih skupin.

Za spremljanje ustreznosti nabavne politike skupaj z informatorji tesno sodelujemo in analiziramo skladnost tekoče nabave knjižničnega gradiva (nakupe, obvezne izvode, darove in zamenjave) ter sproti usklajujemo ugotovljena odstopanja od načrtane poti. Nabavni oddelek se ažurno dogovarja in izmenjuje informacije o povpraševanju po gradivu z informatorji ter ga usklajuje s ponudbo na knjižnem trgu. Preko e-pošte vodi seznam želja po nabavi gradiva in preko ustaljenih poti zbira konkretne predloge uporabnikov ter tako omogoča sooblikovanje nabave.

S strokovnim oblikovanjem knjižnične zbirke želimo v Goriški knjižnici zagotoviti uporabnikom enakost možnosti za zadovoljitev potreb po informiranju, izobraževanju, raziskovanju, razvedrilu, razvijanju pismenosti in kulturi. V ta namen bomo svojim uporabnikom zagotavljali gradivo z vseh strokovnih področij od poljudnih do zahtevnejših vsebin na različnih medijih, tako v slovenskem jeziku kot tudi tujejezično strokovno gradivo.

Posebno pozornost bomo namenili dopolnjevanju knjižničnega gradiva na oddelku za domoznanstvo, saj se zavedamo, da kvalitetno grajena domoznanska zbirka omogoča zadovoljevanje raziskovalnih potreb na področju proučevanja lokalne zgodovine in ohranjanju kulturnih korenin slovenskega naroda.

Z izgradnjo kvalitetne zbirke leposlovnega gradiva za vse starosti uporabnikov, z nabavo ustreznih avdio in video vsebin ter drugega neknjižnega gradiva bomo plemenitili kulturne potrebe uporabnikov v svojem okolju. Pri nakupu leposlovja bomo skrbeli za pisano paleto različnih literarnih zvrsti v slovenskem jeziku kot tudi v jezikih drugih narodov. Posebno pozornost pa bomo posvetili slovenskim avtorjem in njihovim prevodom v tuje jezike. Z nabavo e-knjig v okviru Biblos-a in ponudbo Ebsco e-Books bomo spodbujali tudi branje in uveljavljanje e-knjig.

V Goriški knjižnici se zavedamo pomembnosti razvoja branja in bralne kulture ter informacijske pismenosti že pri najmlajših uporabnikih. Prav njim posvečamo veliko pozornost s primernimi dodatnimi dejavnostmi za otroke in mladostnike. Temeljno načelo pa je gradnja kvalitetne knjižnične zbirke v slovenskem jeziku in gradivih, ki omogočajo učenje tujih jezikov. Dograjujemo zbirko, ki omogoča predšolskim otrokom razvijanje domišljije in njihovega pogleda na svet. To so seveda knjige, avdio, video in drugo interaktivno gradivo.

Šoloobveznim otrokom omogočamo dograjevanje vedenja, ki ga pridobivajo v šolah z gradivom, ki je v pomoč pri pripravah referatov in seminarskih nalog. Pri tej ciljni skupini opažamo, da so jim pomembne elektronske podatkovne zbirke.

Zahteve študentov po gradivu se prelivajo z zahtevami odraslih, ki se permanentno izobražujejo in dopolnjujejo strokovna znanja. Oboji so pomembna ciljna skupina, s katerimi nabavni oddelek sodeluje pri kreiranju strokovne knjižnične zbirke.

Starejšim uporabnikom ponudimo gradivo, ki je v skladu z njihovimi življenjskimi izkušnjami in jim bogati vsakdan ter jim nudi kakovostno preživljanje starosti. Za to skupino uporabnikov je pomembno dograjevanje zbirke tudi na drugih avdio in video medijih.

Slovinci v Italiji so v naši knjižnici močno prisotna skupina, ki pa se dopolnjuje tudi z Italijani, ki spoznavajo naš jezik in se dejavno vključujejo v povezovanje življenja obeh Goric. Vedno več Slovencev se odloča za šolanje v Gorici v Italiji in predstavljajo pomembno skupino uporabnikov s specifičnimi potrebami.

Goriško področje se sooča z vedno večjim številom brezposelnih, zato bomo v naši knjižnici v načrtovanje nabavne politike vključili tudi njihove potrebe.

Uporabniki s posebnimi potrebami so skupina, ki smo ji pri nas posvečali premalo pozornosti. V okviru posebnih nalog OOK pa se v skupnem projektu osrednjih knjižnic Goriške regije temeljiteje

seznanjamo s to skupino in postopoma bomo v naš fond vključili tudi ustrezno literaturo oz. opozorili na že pridobljeno tovrstno gradivo. Pozorni bomo na nabavo gradiva za disleksijo, ki ga je na tržišču vse več.

Zbirko bomo dopolnili s knjižnim in neknjižnim gradivom. Upoštevali bomo razmerje 60% naslovov strokovnega gradiva in 40% leposlovnega. Približno 70% naslovov gradiva bo za odrasle in 30% za otroke in mladino. Zbirko bomo glede na standarde in priporočila dopolnili tudi z ustreznim številom in izborom referenčnega gradiva, periodičnega tiska in z izborom dragocenega ter domoznanskega gradiva.

Goriška knjižnica Franceta Bevka je osrednja območna knjižnica, zato bomo fond knjižnice dopolnili tudi z ustreznim izborom zahtevnejšega gradiva, med katerim bomo predvsem ohranili obstoječe podatkovne zbirke in jih glede na potrebe in ponudbo dopolnili z novimi. Nabavili bomo tudi cenovno dražje gradivo, ki bi bilo zanimivo in koristno za celotno območje, ki ga pokrivamo kot osrednja knjižnica.

Knjižnično zbirko bomo dopolnili z aktualnim gradivom glede na potrebe okolja v skladu s kulturno politiko, še posebej v zvezi z bralno kulturo, informacijsko pismenostjo in vseživljenjskim izobraževanjem. Redno bomo spremljali in dopolnjevali našo zbirko z nakupom slovenske produkcije. Nakup bo usmerjen v raznovrstnost gradiva, poleg knjižnega bomo kupovali tudi AV in drugo neknjižno gradivo, podatkovne zbirke, e-knjige ... Uporabnikom bomo gradivo zagotovili tudi z digitaliziranimi vsebinami, ki jih bomo objavljali na dLibu, Kamri in naši spletni strani.

Za krajevne knjižnice bomo okrepili izbor periodičnega tiska namenjenega izposoji. V sodelovanju z izposojevalci in uporabniki bomo izbrali ustrezno tematiko gradiva, ki bo obogatila ponudbo krajevnih knjižnic.

~ Posebne potrebe okolja

V Goriški knjižnici zagotavljamo dostop do knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju, ki ga pokrivamo. Imamo sedem krajevnih knjižnic, bibliobus pa obišče 87 postajališč v 53 krajih.

Glede na potrebe okolja in v skladu s povpraševanjem uporabnikov prilagajamo število postajališč bibliobusa. Tu pa se nam kažejo vedno večje potrebe po obiskovanju slovenskih skupnosti, predvsem šol, v Italiji. Vedno več je obiska najmlajših. S tem se tudi pojavljajo povečane potrebe po izboru mladinske literature, saj je v potujočo knjižnico včlanjenih vedno več predšolskih in osnovnošolskih otrok.

~ Enaka dostopnost aktualnega knjižničnega gradiva

V knjižnično zbirko bomo vključili slovensko produkcijo – vsaj 50 slovenskih založb, leposlovna in strokovna dela slovenskih avtorjev, uvrstili bomo vsaj 15 % naslovov publikacij v javnem interesu.

Aktualnost gradiva bomo ocenjevali glede na okolje, strukturo uporabnikov, knjižno produkcijo, razvoj bralne kulture.

Gradivo, ki izgublja na aktualnosti odpisujemo. Prav tako v redni odpis uvrščamo poškodovano, uničeno, dotrajano gradivo. V knjižnici izvajamo kontinuiran odpis knjižničnega gradiva v skladu s strokovnimi navodili, ki jih je sprejel NUK. Odpisano gradivo, za katerega menimo, da lahko koristi drugim, ponudimo najprej NUK-u, osrednjim knjižnicam regije, potem pa drugim knjižnicam, fakultetam, društvom, bolnišnici ...

Hranimo knjižnično gradivo, pomembno za območje in je bilo izločeno iz splošnih knjižnic na njenem območju.

Pri odpisovanju posvečamo posebno pozornost gradivu, ki smo ga dolžni hraniti:

- gradivo, ki ima status kulturnega spomenika regionalnega pomena in smo dolžni ravnati z njim v skladu z določili;
- gradivo, ki ima status kulturnega spomenika lokalnega pomena;
- uradne publikacije s svojega območja.

~ Zastopanost različnih vrst knjižničnega gradiva

Nakup različnih vrst knjižničnega gradiva bomo usklajevali po priporočilu Standardov za splošne knjižnice. Glede na potrebe bomo našo knjižnično zbirko dopolnjevali z ustreznim številom enot različnih vrst gradiva in skušali doseči in vzdrževati razmerja med strokovnim gradivom in leposlovjem ter med odraslimi in mladino.

~ Zastopanost knjižničnega gradiva na različnih medijih

Upoštevali bomo zastopanost knjižničnega gradiva na različnih medijih, kjer bomo upoštevali priporočila Standardov za splošne knjižnice.

Dopolnjevali bomo AV zbirko z različnimi glasbenimi, filmskimi in poučnimi vsebinami na različnih medijih (predvsem CD, DVD-ji in blu-ray-i...). Uporabnikom bomo nudili uporabo podatkovnih zbirk (tudi preko oddaljenega dostopa). Dopolnjevali bomo domoznansko in druge zbirke z raznovrstnim gradivom: zemljevidi, razglednice, starejše dragoceno gradivo, faksimile, muzikalije ... Še naprej bomo obdelovali obsežni stari fond plakatov in drobnih tiskov. Nadaljevali bomo nabavo e-knjig v okviru Biblosa. Odprti bomo za novem ponudbe in možnosti na tem hitro razvijajočem se področju.

~ Zastopanost različnih tematskih oz. predmetnih področij

Dolgoročno želimo vzdrževati razmerje med strokovnim in leposlovnim gradivom ter med gradivom za odrasle in gradivom za mladino.

	strokovno gradivo	leposlovje	odrasli	mladina
Načrtovano razmerje (v %)	60	40	70	30

Doseženo razmerje v 2012 (v %)	60,25	39,75	69,76	30,24
--------------------------------	-------	-------	-------	-------

~ Omogočanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice

Goriška knjižnica s centralno enoto, sedmimi krajevnimi knjižnicami in potujočo knjižnico ima lepo razvito mrežo, ki omogoča enako dostopnost knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice. Vedno pa skušamo dostopnost gradiva še bolj približati uporabnikom z dodajanjem novih postajališč bibliobusa, kjer se pokaže interes za to. Pomembna je tudi širitev obiska potujoče knjižnice v Italiji, kjer izkazujejo povečano zanimanje za obisk slovenskih šol v Italiji.

Večina enot Goriške knjižnice dosega in presega minimalni obratovalni čas po navodilih *Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic*.

Dostop do vzajemnega kataloga imajo vse enote knjižnice. Letos smo uspeli uvesti računalniško izposajo v krajevni knjižnici Bilje in jo hkrati prenovili z novo razporeditvijo na knjižnih policah. Naša prizadevanja so usmerjena še v edino krajevno knjižnico v Kanalu, kjer ni avtomatizirane računalniške izposoje. Močno upamo, da bo mogoče v prihodnjem letu tudi tam urediti avtomatizirano izposajo.

V letu 2014 bomo z različnimi akcijami in predvsem dejavnostjo, usklajeno z okoljem in njegovimi potrebami, skušali povečati število novih članov. Zavedamo se tudi pomembnosti promocije in oglaševanja takšnih dogodkov. Tu je vsako leto nova generacija srednješolcev in študentov, ki prihajajo v Novo Gorico iz okoliških ali bolj oddaljenih krajev. S smotrnim nakupom in pravilno promocijo bomo približali čim več gradiva uporabnikom ter tako skušali zvišati obrat izposoje knjižnične zbirke.

~ Dostopnost do informacij o gradivu

Spletni portal dobreknjige.si bo vzpostavil pomemben premik pri predstavljanju kvalitetnejših knjig našim uporabnikom. V okviru območnosti načrtujemo skupaj s koprsko knjižnico vzpostavitev spletnega mesta, na katerem bomo predstavljali dobre knjige. Uporabniki iz množice gradiva, ki je na razpolago, težko izberejo boljše, kvalitetnejše. Z namigom, opisom bralne izkušnje ali le z oznako »priporočam« nameravamo olajšati izbiro uporabnikom in jih tudi usmerjati h kvalitetnejšemu ter morda vsebinsko nekoliko tehtnejšemu branju, kot bi si ga sicer sami stihjsko izbrali.

Z namenom čim boljšega predstavljanja knjižnične zbirke posvečamo pozornost katalogizaciji starega fonda, ki je v knjižnici vedno bil, a v vzajemnem katalogu ni bil najdljiv. V tem letu smo tako obelodanili več dalj časa hranjenih plakatov, drobnih tiskov in nasploh knjižne retrospektive.

Mesečno na spletni strani objavljamo seznam nakupa gradiva, ki ga subvencionira Javna agencija za knjigo na naslovu http://www.ng.sik.si/images/2013/mk_jan-nov2013.pdf.

Kupljeno gradivo sproti vnašamo v vzajemni katalog, tako da je v čim krajšem možnem času informacija na razpolago našim uporabnikom. V letošnjem letu smo zelo pospešili čas od dobave

knjige do priprave za izposajo. Racionalizirali smo postopke v COBISS3 Nabavi in uvedli sprotno vnašanje ob naročilih. S tem smo optimalno skrajšali čas, ki poteče nabave knjige do pripravljene knjige za izposajo.

Glede na razpoložljivost finančnih sredstev bomo skrbeli za smotrno in optimalno uporabo denarja. Trudili se bomo poiskati najugodnejše ponudbe in ponudnike ter poskušali doseči čim ugodnejše rabate. Skrbeli bomo za čim širši izbor gradiva, gotovo pa bo treba znižati količino enakih naslovov gradiva. Sledili bomo morebitnim razpisom za primerne projekte v zvezi z nabavo gradiva za knjižnice.

5. Zbirke

V knjižnici že vrsto let gradimo in dopolnjujemo domoznansko zbirko. Ponašamo se z nekaterimi dragocenostmi kot so npr. Dalmatinova Biblija, Valvasorjeva Slava vojvodine Kranjske, prve izdaje Prešernovih Poezij, Gregorčičevih Poezij, Cankarjeve Erotike ...

Poleg knjižnega gradiva ažuriramo tudi zbirko kartografskega gradiva, muzikalij, hranimo bogato zbirko razglednic (s poudarkom na starejših in lokalno zanimivejših), koledarjev, zapisov na različnih medijih. Hranimo nekaj zapuščin in korespondence (Bevkova, Trinkova ...). V zbirki dragocenega gradiva imamo tudi inkunabule (Imitatio Christi), zbirko miniaturk, zbirko NOB tiskov, faksimile, razno slikovno gradivo, drobne tiske, plakate ...

Naše domoznansko področje zajema tudi Goriško in Videmsko pokrajino v Italiji, kjer živijo Slovenci, tako da tudi iz »zamejskih« založb in knjigarn pridobivamo gradivo z omenjenega področja.

V zbirki periodike imamo 1.004² naslovov tekoče naročenih naslovov serijskih publikacij (časopisi, časniki) namenjenih različnim starostnim skupinam in strokovnim področjem, ki jih dopolnjujemo tudi s tujo periodiko. Zbirko periodičnega tiska dopolnjujemo tudi s pestro ponudbo podatkovnih zbirk.

Zbirka AV gradiva je razdeljena na glasbeno in video zbirko, ki jo dopolnjujemo z različnimi mediji (CD, DVD). Novostim na tržišču sledimo z nabavo gradiva na blu ray-ih. Glasbena zbirka je med najboljšežnejšimi tovrstnimi zbirkami v splošnih knjižnicah pri nas. Video zbirka vključuje risanke za najmlajše, filme za različne starostne skupine in poučne vsebine za vse starosti.

Letos smo uvedli nabavo e-knjig v okviru Biblosa. Želimo si, da bi v prihodnjem letu Biblos ponujal mnogo pestrejšo paleto e-knjig, ki bi bolj pritegnile naše bralce. Ponujamo tudi e-knjige na Ebsco eBooks. Glede na razvoj dogodkov na tržišču e-knjige se bomo odločali o primerni količini in vsebini.

6. Območnost

² Statistični podatki o knjižnicah za poročevalsko leto 2012 (CeZaR)

V okviru posebnih nalog osrednje območne knjižnice pridobivamo z obveznim izvodom gradivo, ki je namenjeno vsem knjižnicam v regiji.

Knjižno gradivo, ki ga pridobivamo le v manjši meri, je na voljo knjižnicam regije preko brezplačne medknjižnične izposoje, ki že dobro funkcionira.

Postopoma pa pridobivamo vedno več podatkovnih zbirk, ki so na voljo uporabnikom vseh knjižnic regije, saj smo jim omogočili tudi oddaljeni dostop, to je t. i. dostop preko domačega računalnika (z geslom in uporabniškim imenom). Trenutno imamo naročene naslednje podatkovne zbirke:

- Encyclopedia Britannica,
- Dictionary of Art Online (Grove Art),
- Oxford English Dictionary Online,
- Oxford Reference Online
- Ebsco Host & Ebsco eBooks
- Ius-info & Find-info

V naši knjižnici pa lahko uporabniki dostopajo še do podatkovne zbirke GViN.

7. Zamejci

Povezovanje s slovenskimi knjižnicami v Italiji spodbujamo preko različnih skupnih projektov. Vključeni so v akcijo Primorci beremo, vključujemo jih v lokalna izobraževanja, nudimo jim strokovno pomoč in svetovanje, obveščamo o novostih v stroki in pri naših aktivnostih.

Goriška knjižnica pridobiva del sredstev za gradivo za slovenske zamejske knjižnice v Italiji preko Neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah. Pridobljena sredstva damo v skladu s *Skupnim načrtom nakupa s knjižnicami Slovencev v zamejstvu* na voljo knjižnicam, da pridobijo gradivo po lastnem izboru.

Pridobljena sredstva so namenjena naslednjim slovenskim knjižnicam v Italiji:

- Državna knjižnica Isontina v Gorici,
- knjižnica Dijaškega doma Simon Gregorčič v Gorici,
- knjižnica Kulturnega društva Ivan Trinko v Čedadu
- knjižnici v slovenskih šolah Doberdob in Špeter Slovenov
- Slovenska ljudska knjižnica Damir Feigel v Gorici,
- občinske knjižnice v Doberdobu, Krminu, Nabrežini, Opčinah, Ronkah, Sovodnjah, Števerjanu in Zgoniku.

8. Objava

Letni načrt Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica bo objavljen na spletni strani Goriške knjižnice <http://www.ng.sik.si/>.

Nova Gorica, 13. 12. 2013